

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/100/2020
Identifikačné číslo spisu: 7116215515
Dátum vydania rozhodnutia: 27.04.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7116215515.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: MarS KE s.r.o., so sídlom SNP 26, 976 97 Nemecká, IČO: 46 523 863, dňom 3. septembra 2020 vymazaná z Obchodného registra Okresného súdu Banská Bystrica, proti žalovanému: Crow Arena s.r.o., so sídlom Vodárenská 6/646, 040 01 Košice, IČO: 46 166 475, zast. Advokátska kancelária NIŽNÍK & Partners, s.r.o., so sídlom Žižkova 4E, 040 01 Košice, IČO: 47 244 488, konajúca prostredníctvom konateľa JUDr. Romana Nižníka, o určenie popretej pohľadávky, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 26Cbi/14/2016, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 4CoKR/25/2019-274 z 13. mája 2020, v spojení s opravným uznesením č. k. 4CoKR/25/2019-285 zo dňa 11. júna 2020, takto

rozhodol:

Konanie o dovolaní žalovaného z a s t a v u j e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom č. k. 26Cbi/14/2016-218 zo dňa 21. júna 2019 určil, že pohľadávky žalobcu uplatnené v prihláškach reštrukturalizačného konania majetku Crow Arena s.r.o., so sídlom Vodárenská 6/646, 040 01 Košice, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 30R/1/2016 pod číslami: 8/1 č. 8 vo výške 120.528,49 eur, 8/2 č. 9 vo výške 88.583,- eur, 8/3 č. 10 vo výške 29.736,- eur, 8/4 č. 11 vo výške 960,- eur, 8/5 č. 12 vo výške 45.000,- eur, ktoré vznikli na základe nezaplatenej ceny diela vykonaného pre dlžníka Crow Arena s.r.o., sú nesporné čo do právneho dôvodu, vymáhateľnosti, výšky a poradia (1. výrok). Okresný súd zároveň priznal žalobcovi náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že o ich výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (2. výrok).

2. Na odvolanie žalovaného podaného proti prvoinštančnému rozsudku v celom rozsahu, Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 4CoKR/25/2019-274 zo dňa 3. mája 2020, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) potvrdil, súčasne žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Opravným uznesením č. k. 4CoKR/25/2019-285 zo dňa 11. júna 2020 odvolací súd opravil vo vyššie označenom rozsudku chybu v písaní v čísle konania okresného súdu uvedeného v záhlaví

rozsudku odvolacieho súdu, nakoľko namiesto správneho čísla konania „26Cbi/14/2016-218“ nesprávne uviedol číslo „26Cb/14/2016-218“.

3. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 15. júna 2020 v spojení s vyššie označeným opravným uznesením zo dňa 11. júna 2020.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný (č. l. 293 - 303), prípustnosť ktorého odôvodnil ustanovením § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súčasne uplatnil dovolací dôvod podľa § 432 C. s. p. v spojení s § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Žalovaný dovolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 4CoKR/25/2019-274 zo dňa 3. mája 2020, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súčasne si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Žalovaný písomným podaním zo dňa 6. augusta 2020 (č. l. 311 - 312) navrhol odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré vzhliadol v hrozbe vzniku nenapraviteľnej ujmy pri výchove detí a mládeže, ako aj ohrozenia verejného (celospoločenského) záujmu, v prípade uzatvorenia ľadovej plochy, resp. celého zimného štadióna žalovaného, ku ktorému by došlo v dôsledku výkonu napadnutého rozsudku. Predmetný návrh žalovaný doplnil písomným podaním zo dňa 29. septembra 2020 o ďalšiu dôležitú skutočnosť spočívajúcu v začatí výkonu exekúcie voči žalovanému súdnou exekútorkou JUDr. Máriou Nogovou (č. l. 339 - 340).

6. Ďalším písomným podaním zo dňa 2. októbra 2020 (č. l. 349) žalovaný zaslal súdu prvej inštancie oznámenie zo dňa 1. júla 2020 o postúpení pohľadávky žalobcu na obchodnú spoločnosť MarS MS s.r.o., so sídlom Slovenského Nár. Povstania 158/26, Nemecká, IČO: 53 132 874 (č. l. 350) a v zmysle § 80 C. s. p. navrhol, aby do súdneho konania vstúpil na strane žalobcu namiesto pôvodného žalobcu, spoločnosti MarS KE s.r.o., IČO: 46 523 863, spoločnosť MarS MS s.r.o., IČO: 53 132 874.

7. Spoločnosť MarS MS s.r.o., IČO: 53 132 874, písomným podaním zo dňa 16. októbra 2020 (č. l. 361) súdu prvej inštancie oznámila, že Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 19. júna 2020 uzatvorenej medzi pôvodným žalobcom, spoločnosťou MarS KE s.r.o., IČO: 46 523 863 ako postupcom a spoločnosťou MarS MS s.r.o., IČO: 53 132 874 ako postupníkom, došlo k postúpeniu pohľadávok (okrem iných aj tých, ktoré sú predmetom súdneho konania) na spoločnosť MarS MS s.r.o., IČO: 53 132 874. Následne Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 2. októbra 2020 uzatvorenej medzi spoločnosťou MarS MS s.r.o., IČO: 53 132 874 ako postupcom a spoločnosťou BEACH CLUB KOŠICE s. r. o., IČO: 47 240 032 ako postupníkom, opäť došlo k postúpeniu predmetných pohľadávok na (nového) postupníka. Obidve označené zmluvy pripojila spoločnosť MarS MS s.r.o. k svojmu podaniu (č. l. 362 - 369).

8. K dovolaniu žalovaného sa písomne vyjadril právny zástupca žalobcu (č. l. 333), ktorý súdu oznámil, že dňa 3. septembra 2020 došlo k výmazu obchodnej spoločnosti MarS KE s.r.o, so sídlom SNP 26, Nemecká, IČO: 46 523 863 (t. j. žalobcu), z obchodného registra, ktorým dňom došlo k zániku menovanej spoločnosti podľa § 68 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObchZ), a to bez právneho nástupcu. Dňom zániku žalobcu bez právneho nástupcu došlo aj k zániku splnomocnenia udeleného žalobcom svojmu právnenému zástupcovi podľa § 33 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“).

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§

443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) najskôr skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci, t. j. podmienky konania (§ 161 C. s. p.).

10. Podľa § 161 ods. 1 a 2 C. s. p., súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

11. Podľa § 61 C. s. p., procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. Ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví (§ 62 C. s. p.).

12. Podľa § 64 C. s. p., ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom. Ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.

13. Ak strata procesnej subjektivity nastane až po vyhlásení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, postupuje súd podľa § 63 a § 64; vyhláseným rozhodnutím zostáva súd viazaný (§ 66 C. s. p.).

14. Podľa § 438 ods. 1 C. s. p., na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Procesná subjektivita predstavuje tzv. procesnú podmienku ako určitú procesnú danosť, ktorá musí existovať, aby súd mohol vo veci konať a rozhodnúť. Súd musí na túto procesnú podmienku prihliadať z úradnej povinnosti. Pojem „procesná subjektivita“ je novou procesnou charakteristikou sporových strán a v Civilnom sporovom poriadku predstavuje terminologickú zmenu sprevádzajúcu nový civilný proces, v ktorom doterajší pojem „spôsobilosť byť účastníkom konania“, používaný v Občianskom súdnom poriadku, účinnom do 30. júna 2016, neobstojí. Korelátom procesného pojmu „procesná subjektivita“ je hmotnoprávny pojem „právna subjektivita“. Procesnú subjektivitu má subjekt práva, ktorý vo sfére práva hmotného disponuje spôsobilosťou na práva a povinnosti. Otázku hmotnoprávnej subjektivity rieši Občiansky zákonník, resp. Obchodný zákonník.

16. Spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby (§ 18 OZ), medzi ktoré patria aj obchodné spoločnosti. Túto spôsobilosť majú od svojho vzniku a táto spôsobilosť zaniká dňom ich zániku, t. j. výmazom z príslušného registra alebo spôsobom určeným v osobitnom zákone.

17. Podľa § 68 ods. 1, 2 ObchZ, spoločnosť zaniká ku dňu výmazu z obchodného registra, ak tento zákon neustanovuje inak. Zániku spoločnosti predchádza jej zrušenie s likvidáciou alebo bez likvidácie. Spoločnosť sa zrušuje bez likvidácie, ak celé jej imanie prešlo na právneho nástupcu, alebo po jej zrušení súdom nebol zložený preddavok na úhradu odmeny a výdavkov likvidátora vo výške stanovenej osobitným predpisom.

18. Z výpisu z obchodného registra Okresného súdu Banská Bystrica, oddiel: Sro, vložka číslo: 21576/S dovolací súd zistil, že žalobca, obchodná spoločnosť MarS KE s.r.o., IČO: 46 523 863, bol uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 64Cbr/23/2019-26 zo dňa 22. apríla 2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Cob/39/2020-47 zo dňa 1. júla 2020, právoplatným dňa 7. júla 2020, zrušený bez likvidácie. Následne, dňa 3. septembra 2020, bol ex offo vymazaný z obchodného registra. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca v priebehu dovolacieho konania zanikol bez právneho nástupcu, ktorá okolnosť je dôvodom na zastavenie dovolacieho konania.

19. Pre úplnosť, dovolací súd k návrhu žalovaného o zmenu sporovej strany na strane žalobcu podľa § 80 C. s. p., v dôsledku postúpenia dotknutých pohľadávok na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou MarS KE s.r.o., IČO: 46 523 863 a spoločnosťou MarS MS s.r.o., IČO: 53 132 874, dovolací v stručnosti uvádza nasledovné:

19.1. Podľa § 80 ods. 1, 2, 3 C. s. p., ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája

prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli. Súd vyhovie návrhu podľa odseku 1, ak sa preukáže, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinnosti, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované. Ten, kto vstupuje do konania, prijíma stav konania ku dňu jeho vstupu.

19.2. Nová právna úprava v C. s. p. (na rozdiel od doterajšej právnej úpravy v O. s. p.) vypustila možnosť podania návrhu na zmenu v okruhu účastníkov (sporových strán) zo strany toho, na koho boli práva alebo povinnosti, o ktorých sa koná, prevedené alebo na koho prešli. Subjektom disponujúcim procesnou aktivitou pri zmene strán sporu je podľa novej právnej úpravy výlučne žalobca, ktorý je oprávnený navrhnúť zmenu sporových strán v každom možnom prípade, teda bez ohľadu na to, či došlo k zmene aktívnej (na strane žalobcu) alebo pasívnej legitimácie (na strane žalovaného). K zmene subjektov po začatí konania tak na návrh žalovaného (ktorý mohol zmenu navrhnúť podľa pôvodnej právnej úpravy v O. s. p.), dôjsť nemôže a pokiaľ aj návrh podá, súd o ňom nerozhoduje. Ako uviedol aj Ústavný súd Slovenskej republiky, navrhnúť súdu, aby do konania na miesto žalobcu vstúpil ten, na koho boli práva prevedené alebo na koho prešli, je oprávnený iba žalobca. Bez takéhoto návrhu žalobcu pripustiť zmenu v osobe žalobcu nemožno, a to ani v prípade, ak sa iná osoba stala hmotnoprávnym veriteľom žalovaného (uznesenie sp. zn. II. ÚS 263/2018 z 23. mája 2018). S poukazom na uvedené, dovolací súd o návrhu žalovaného nerozhodoval.

19.3. Vyššie konštatované sa vzťahuje aj na oznámenie o postúpení pohľadávky, doručené súdu prvej inštancie dňa 26. októbra 2020, postupníkom a následne aj postupcom, spoločnosťou MarS MS s.r.o., IČO: 53 132 874 (č. l. 361).

20. Sumarizujúc všetky vyššie uvedené skutočnosti, Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 438 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 62, § 64 a § 66 C. s. p., dovolacie konanie zastavil.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p. a § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.